

Ressenya de «Sobre la ràtio alumnes per aula»

Sectorial d'Ensenyament de la UCTAIB

El departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació de la UIB ha elaborat el primer número del *Dossier d'Actualitat*, una publicació que ha sorgit fruit del debat entre el professorat d'aquest departament i la col·laboració de professorat de centres de primària i secundària de les Illes Balears.

Aquest primer número es titula *Sobre la ràtio alumnes per aula* i, com molt bé especifiquen els autors, pretén contribuir a la necessària clarificació del tema. Amb un estil directe i molt crític, analitza, a mode de preàmbul, els efectes del nou reial decret que disposa l'ampliació fins a un vint per cent d'aquesta ràtio tant a primària com a secundària. Els diversos autors coincideixen a afirmar que aquesta mesura, justificada per l'administració com a necessària per afrontar la recessió econòmica, trenca una sòlida estratègia de millora del sistema educatiu i fa malbé les millores socials de l'escola aconseguides a través de molts d'anys de reclamacions. Assenyalen també que l'aplicació de les polítiques de retallades es complica molt més ja que no es limita a les ràtios sinó que hi ha altres fronts oberts; s'encenen totes les alarmes perquè la qualitat i l'equitat estan en perill.

Sense abaixar el to de crítica, el dossier continua amb diversos apartats

que analitzen tots els factors a tenir en compte per elaborar una visió completa del panorama educatiu. Comença plantejant un resum del nombre d'alumnes per aula de diversos països. Prenent com a referència els qui formen part de l'OCDE (informe de l'any 2011), assenyalen que la ràtio mitjana de les classes de les escoles espanyoles es troba en el punt mitjà. Estudien les raons per les quals les diferents administracions normativitzen la composició de les aules i dedueixen que la majoria de vegades són motius de caire més polític i econòmic que no pas educatiu. Arriben a la conclusió que les xifres, tanmateix, no són el més important: cal saber a què responen i com s'argumenten les diferències existents entre un indret i un altre.

Continua el dossier amb un estudi que posa damunt la taula quins són els beneficis de les classes petites segons la recerca educativa. A grans trets, es poden destacar els següents: milloren els resultats acadèmics, hi ha una major satisfacció del professorat, l'ensenyament és més individualitzat amb atenció a les necessitats de l'alumnat, es pot dedicar més temps a l'ensenyament (pel que fa al professorat), afavoreix la implicació familiar en l'educació dels infants i millora la interacció professor-alumnes (especialment important a l'educació infantil).

Després d'aquesta exposició de motius, tots argumentats a partir de diferents estudis d'experts en la matèria i d'informes educatius que manegen un mostrari de dades molt representatiu, s'inclou una interessant secció, «La veu del professorat», a través de la qual atorguen la paraula als professionals dels diferents cicles educatius i càrrecs diversos per saber-ne l'opinió. Des de les seves manifestacions es planteja al lector una exposició pràctica basada en la perspectiva de l'experiència docent, en el criteri pedagògic actiu, tot sota contextos realistes de l'aula. Es passa de la teoria a la pràctica, del punt de vista dels experts a les conclusions dels qui cada dia afronten la seva tasca amb més o menys frustració, de manera que s'aporta una interessantíssima visió de conjunt que equilibra molt encertadament el dossier.

Aquesta publicació inclou, finalment, una secció titulada «Per saber-ne més», des de la qual s'ofereix una acurada referència als treballs de diferents autors i organismes envers el tema de les ràtios i els seus efectes, molt útil per a aquells que vulguin aprofundir més en aquesta qüestió.

Si us interessa llegir el dossier sencer, el podeu trobar en català i castellà a la pàgina web del departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears (pape.uib.es).